

Keleti emberek

Néhány skicc utinoteszemből

Nagy, emeletes, testes (német gyártmányu) hajón himbálódz át a perai hidról Ázsiába, Haidar Pasába.

Az út nem hosszú és sok rajta a látival. Gyönyörű széles megtárolása a tenger végtelenjének. A vizek síkján az árbocok, vitorlás, gözzel és benzinnel hajtott vízi járművek ezrei zajló, friss életet demonstrálnak, mégis erről a hajóról az ember nem merül bele a tenger panorámájába, hanem az utasokat mustrálgatja inkább. A szűkre mért területen inkább találok egybekomprimálva a keleti tarkaságot, mint bárhol egyebütt. Vallas Góliátok és emberféreggő aszott nyomor-példányok, lomha katonák, fehérbe csavarodott arabok, fatalista asszonyok egyetlen pontra merengő nézésükkel és csön-des európaiak.

Két európai — németek — halk beszélgetését figyelem.

— Ej, ha másképp fordul és mi ide mint vállalkozók jöhettünk volna, nem mint szakmunkások!

— Akkor összeházassodtál volna, ugye, valami gazdag török nővel!

— Kombinációnak ez sem rossz. De nem ez volt az első gondolatom, ne hidd. Függetlenül, kevés gondolat élni ebben a csuda városban, erre gondoltam!

Mellettük ült egy tejarcu, feketekristály szemű török nő. Ápolónő. Gondos és tiszta volt és boldog nyugalom ömlött el rajta. Finom mosoly futott végig az arcán és kemény törökös kiejtéssel és szaporán, megszólalt németül.

— Gazdag török nők kérem, már megszűntek az európai urak számára. Miért? Mert már a török urak is európaiak lettek.

A szöke két német öröms frissen egymásra nézett, majd együtt szemlélték a leányt, tartózkodó finoman megtudakolták, hol tanult németül, miért megy át Kisázsia? Ő pedig elmondta, hogy német iskolába járatják a szülei, a háboruban pedig német kórházba került és most Angorába megy az új kórházba ápolónőket instruálni.

Félóra hosszat tart az út. Ez az idő elég volt ahhoz, hogy létrejűjön a hajón a török-német barátság. A fiuk Angorába tartottak, ők is szakmunkások — mondották — az újjáépítési bransban és örülnek a különös szerencsének. És mondtak egymásnak megszokott naivságokat.

Mindjárt, ahogy az ember kilép a haidar pasai hajóállomásra, ott a bagdadi vasút indóháza. Aztán följebb, a cipruserdők táján már futnak föl-le a keletiesen párnázott kocsik, nyitott ablakaikkal. Nem mulott el egy félóra és az angorai vonat elhagyta az indóházat. Lassan mellettem ment el a vonat és láthattam őket megint. Szemben ültek egymással, a két német és a szép török nő, aki európaiasan vidám, sőt kacér lett. Az egyikkel, láttam, a szebbikkel és erősebbel foglalkozott.

A másik borusan, kényszeredett kedvességgel hallgatott.

Már eddig, alig egy óra ismeretség után a német-török barátságból német-török féltékenykedés lett. Az országuton sétálva, elgondoltam, istenem, mire ezek Angorába érkeznek, már kész a török-német konfliktus.

Fölfelé megyek az uton egyedül és figyelem a kórházi kertekben a doktorokat, ahogy nyesegetik, vizsgálják a gyógnővényeket, amiket itt tenyésztenek. Utam valamiféle lovassági kaszárnya előtt visz el, apró kantinok elszórva a szikrázón fehér ut mentén, kis, szellős keleti csárdák sziruppal, édes-ségekkal, gyümölcses és kalácsokkal.

Violaszínű, hegyes és duzzadt szőlőfürtök kínálják magukat. Vettem belőlük és csillapítom vele szomjúságomat.

Jön egy cigányfiú és kezét nyújtja. Néhány piasztart adok neki, tagadón gargarizál valamin. A stanciból erre kiemelek egy fürtöt, ezt sem akarja.

— Eredj a fenébe — mondom — a nadrágtartómat akarod?

Ekkor ott termett egy katona, úgy tápázkodott föl négykézláb az út alatt mélyen elterülő lovagló tárról. Boszorkányos ügyességgel cigarettát sodor, odaadja a purdénak, aki tüzet kér, megkapja, aztán fut, mintha puskából lőtték volna ki.

Kiveszem, hogy odaadjam a katonának a szőlőt. Ez elfogadja, de előbb leméri a súlyát, olvastatja a bogyoit, behelyezi a zsebébe, ahonnan viszont megint csak előszedi a dohányzacskót, és losodor gőzöt

cigarettát nekem, úgyesen, mintha valamelyik egyiptomi gyárból kerültek volna ki. Nem akartam, de hiába ágaskodtam ellene, csak el kellett fogadnom, mert már adta vissza a szőlőt, nagy durcásan.

Nem volt mit tenni, elfogadtam a két cigarettát. Aztán homlokérintéssel köszönve elváltunk. Ösztönösen visszaneztem a becsületes fiú után, aki megállott és megint méregette a fürtöt. Aztán hirtelen visszafordult, gyorsan felém jött és még egy cigarettát sodort nekem.

Ugy találta, hogy az ellenérték, amit kaptam, nem volt teljes.

Most már végleg és nyilván kiegyensúlyozott lelkiismerettel ment utjára. Én pedig sötét közben egyre drukkoltam: istenem, vajjon egy nép, amely ennyire becsületes, tud-e majd egzisztálni ezen a földön.

Meggyőződtem nemsokára egy másik esetemből, hogy azért nem mind ilyen.

Le akartam jutni másnap valamelyik szigetre és a hajó kalauza — ma sem tudom, hogyan — kitett egy helyre, ahol egy szál civil nem volt. Csupa tiszt és közkatona.

Szép kis multság lesz, gondoltam, ha engem itt leigazoltnak. Bizonyára kénnnek, vagy miféleképpen néznek és úgy elhelyeznek a kazamatáikba, ahogy akarnak. Az emberi fatalizmus le szokta tompítani az efféle félelmet és hát mentem egykedvűen körülnézni.

Tömzsi, feketeképtű ember állít meg. Adjak neki gyufát. Kivettem itthoni gyufaskatulyámat és átvillant rajtam: no ezzel már el is árultam, hogy külföldi vagyok!

A katona nézte a skatulyát és elmosolyodott. Románul kezdte, majd németül folytatta, hogy merre mindenfelé járt már ő, Konstancában is volt, mert rokonai is laknak itt. Nagyon örül az ismeretségnek. És megkérdezte, mi járóban vagyok erre felé.

— Nevezetességeket gyűjteni — mondottam — ez az én szenvedélyem.

— Hisz akkor mindjárt szolgálhatok én is — és már elvezetett egy hegyoldal felé és megmutatta „az új próféták barlangját.”

Néhány méteres sziklaüreg volt zászlókkal, fehér lepedőkkel, lampionokkal kiagatva.

— Esténként ide jönnek a környékbeliek közül különösen azok, akik a régi vallás helyett valami újat akarnak. Mert kérem, ha el is mulik egy vallás, az embereknek szükségük van más hitre. Ez már a mi gyöngénk, vagy erősségünk. Ide jönnek és felgyújtják a lampionokat és én és még egy-két társam a Koránból és a Bibliából és az Uj Szövetségből énekelgetünk.

— És ezzel meg vannak elégedve?

— Ők igen. De mi csak akkor, ha az új próféták hívei szépecskén adakoznak. Mert minden Ujítás kis áldozatába kell, hogy kerüljön a hívőnek, uram, nem lépne be a táborunkba?

— Én még megvagyok valahogy a régi vallással.

— Nem az a fontos, kérem az én szempontomból!

— Értem, értem!

Kivettem egy rézdarabot és áldoztam az új prófétának. Aztán pedig nem voltak kételyeim a török nép jövőjét illetően. Szabó Imre

Az olaszok mégis elfogadják Coolidge elnök leszerelési javaslatát

Az angol sajtó hevesen támadja és fenyegeti a franciákat

(London, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Anglia egyelőre nem fog válaszolni Coolidge leszerelési javaslatára. A kormány ugyanis úgy határozott, hogy előbb a dominiumok kormányával fog ebben az ügyben tanácskozni és csak a tanácskozás határozatai alapján adja meg válaszáat az Unió elnökének javaslatára.

Lord Cecil tegnap Plymouthban egy négygyűlésen beszédet tartott, amelyben kijelentette, hogy a jövő hónapban Genfben utazik és ott a kormány teljes támogatása mellett szolgálni kívánja a nemzetközi leszerelés ügyét. Reméli, hogy Genfben platformot fognak találni az általános nemzetközi leszerelési kivitele tekintetében.

A „Daily Telegraph” szerint Itália magartatása föltétlenül meg fog változni. Igaz ugyan, hogy az olasz tengerészeti körök Coolidge javaslatára ellen foglaltak állást, Mussolini azonban a kérdést alapos vizsgálat alá kívánja venni,

minthogy az olasz válasz mégsem lesz olyan elutasító, mint ahogy arról eleinte szó volt. Itália nagy súlyt helyez az amerikai és angliai jóviszonyra.

Az „Exchange” című jólinformált angol ujság úgy értesül, hogy a japán választ legközelebb átadják az amerikai követnek. Azonban kiszivárgott hírek szerint a válasz egyáltalában nem lesz kielégítő. Franciaország magartatása ellen az angol sajtó éles támadásokat intéz. Figyelmeztetik a franciákat a visszautasítás nyomán előállható következményekre, különösen a francia adósságok szempontjából. Emlekeztetnek arra a körülményre, hogy Amerika azóta ellenzi a francia adósságok csökkentését, amióta Briand 1921-ben Washingtonban a szárazföldi leszerelés ellen foglalt nyíltan állást. Ha Briand 1921-ben úgy beszélt volna, mint később Locarnóban, akkor bizonyára a francia adósságok ügyében is a franciákra nézve sokkal kedvezőbb fordulatok történtek volna.

DVAKODJATOK ES VEDEKEZZETEK BELÉLEGEZVE A VALDA PASTILLÁK

FERTOTLENITŐ EMANÁTIÓIT MELYEK, BELÉLEGES ÁLTAL KÖZVETLEN HATÁSSAL VANNAK A LEGZŐ SZERVEKRE

A TOROKPÁJDALMAK, ASTMA, MEGHULÉSEK ES NÁTHÁK MINDÉG HATÁSOSAN ELKERÜLHETŐK EZEN KITÜNŐ ANTISEPTIKUS SZER ÁLTAL

MINDÉG LEGYEN KEZNÉL EGY DOBOZ

VALDA PASTILLA

A DOBOZ FAC-SIMILJE KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

(Brüsszel, február 24.) Az „elnyomott szusz” című értekezés közeli napokban több gyülekezeten valaha látott. A tandó nemzetek mány küldöttei, Ghandi pártjának rasztok, portorik afrikai négerok, Politikailag egész hogy ezuttal els szabadtításuk lehet. A kongresszus kiemelkedett Ghandi nagyszemű, karcsú politikus, aki hozzáállását a kö

— Ami a népszokatlan, az főleg években az egyes rekvései között alakulni. Csak te történeti folyamata az indiai szabadságtöztatható és Am bármelyik más áldogékezet fogunk jól tudjuk, nem tudunk célt gyunk, de az angol olyan propagandát is egyenrangú a kongresszus világunkat a nemzetiben. Nem tagadjuk tisztálunk, mert az angol imperia vísta tanokat annál kevesbé, m

A koreai népgolok, hanem a

Akik

— 1910-ben lője — százhatvan 1922-ben 380 ez. Az egész kereslet. Egyedül a mi o japánok tavaly not huztak és Korea földjének. A koreai ember megfizetett prokládok, amelyek kát keresnek mi gyermekeket ja nem engedik, h jelenjenek meg szervezkedést ne most az, hogy vagy fegyvert zsákmányolót.

A négerok tiszteletreméltó elő megindító nemzeti kongress

— A fekete telik az emberi got. Képviselők lentekben és köban és Oranje a Számtalan szer azonban egyetlen zavartak bennün politika ellentün a mi tulajdonu dök adót fizetni kat. Már négyüz taciókat és kért borzalmas helyze ban mindig az

Tavas

Kongresszusra gyűltek össze Brüsszelben az elnyomott gyarmati népek

(Brüsszel, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „elnyomott gyarmati népek kongresszusa” című érdekes tanácskozás zajlott le a közeli napokban a belga fővárosban. A legutóbbi gyűlések egyike volt ez, amit a világ valaha látott. A legkülönbözőbb fajokhoz tartozó nemzetek reprezentánsai: a kantoni kormány küldöttei, a kínai felkelők képviselői, Ghandi pártjának reprezentánsai, mexikói parasztok, portorikói, kubai, jávai emberek, dél-afrikai néger, rifkabilok és egyiptomi diákok. Politikailag egészen új népek jöttek itt össze, hogy ezáltal első ízben tanácskozzák meg felszabadításuk lehetőségét.

A kongresszuson jelen voltak közül különösen kiemelkedett Ghandi barátja: *Nehru*. Elegáns, nagyszemű, karcsú ember ez a jávaiszarmazású politikus, aki hozzávetőleg ezekben fejtette ki álláspontját a kongresszuson:

Az indiai szabadságmozgalom

— Ami a népek történetében egészen új és szokatlan, az főleg az a jelenség, hogy az utóbbi években az egyes gyarmati országok nemzeti törekvései között közös kapcsolatok kezdtek kialakulni. Csak természetes, hogy Angliát ez a történeti folyamat kinoson érintette. Azonban az indiai szabadságmozgalom már fel nem tartóztatható és Angolország aligha remélheti, hogy bármelyik más állam India elnyomása körül segédkezett fog neki nyújtani. Hiszen mi magunk jól tudjuk, hogy fegyveres forradalommal nem tudunk célt érni, mert fegyvertelenek vagyunk, de az angolokkal való kooperálás ellen olyan propagandát fejtettünk ki, amely legalább is egyenrangú a fegyveres hatalommal. Ez a kongresszus világosan és élesen fejezi ki akaratunkat a nemzeti szabadságmozgalom tekintetében. Nem tagadjuk, mi Oroszországgal szimpatizálunk, mert hiszen Oroszország is ellenfele az angol imperializmusnak, azonban a bolsevista tanokat India nem hajlandó elfogadni, annál kevésbé, mert hiszen nem is ismeri.

A koreai nép képviselője már nem az angolok, hanem a japánok ellen lázadzik.

Akiket a japánok zsákmányolnak ki

— 1910-ben — mondotta Korea képviselője — százhetvenezer japán vándorolt Koreába, 1922-ben 380 ezer, 1926-ban már egy félmillió. Az egész kereskedelem japán kezében van. Egyedül a mi országunkban lévő bányákból a japánok tavaly 50 millió arany márkányi hasznát húzták és a japán vállalkozók ma már Korea földjének egyharmadát vásárolták össze. A koreai ember lesüllyedt a leggyalázatosabb megfizetett proletáriátus rétegébe. Vannak családok, amelyek hozzávetőleg kétszáz arany márkát keresnek mindössze egy év alatt. A koreai gyermekeket japán iskolákba kényszerítik és nem engedik, hogy koreai újságok és könyvek jelenjenek meg. Sem kulturát, sem gazdasági szervezkedést nem tölnek a japánok. A helyzet most az, hogy a koreai nép vagy kipusztul, vagy fegyvert emel és kizavarja földjéről a zsákmányolóit, a japánokat.

A négerek panasztát J. T. Gumede, egy tiszteltreméltó szemüveges afrikai zulu adta elő megindító szavakkal. A dél-afrikai négeri nemzeti kongresszus nevében beszél:

Emberi jogokat a négereknek!

— A fekete munkások és parasztok követelik az emberi jogokat és az emberi méltóságot. Képviselőket követelünk magunknak a parlamentekben és követeljük Caplandban, Transvaalban és Oranje államban az igazságos földosztást. Számítatlan szerződést kötöttek már velünk, azonban egyetlen egyet sem respektáltak. Elzavartak bennünket földünkről és minden földpolitika ellenünk irányul, holott a föld egykor a mi tulajdonunk volt. Nem vagyunk hajlandók adót fizetni, ha cserébe nem kapunk jogokat. Már négyszáz küldtünk Londonba deputációkat és kértük a kormányt, hogy segítsen borzalmas helyzetünkön, a kormánynak azonban mindig az az udvarias válasza volt, hogy

a központi kormányzat nem avatkozhatik bele a dél-afrikai kormányok belső politikájába.

Senghur, a francia gyarmatok fekete kolonistája, hangsúlyozta, hogy épügy, mint Dél-afrikában, a francia kolóniákban is a legborzalmasabb állapotok uralkodnak. Félmillió néger gyermek iskola híján kénytelen az utcákon csatangolni és ahol a kormány mégis felállított iskolákat, ott az arab anyanyelvet a kormány elnyomja.

A holland elnyomók

A hollandusok ellen kelt ki élesen az indonéz delegáció tagja, aki felháborodással mutatott rá arra a tényre, hogy a gyarmati benschülöttek bére 15 százalékkal alacsonyabb az európai munkásokénál. Ezzel szemben a holland bérnök és felügyelők horribilis pénzeket zsákmányolnak. A szumatrai keleti partokon a dolgozó kétszáz ezer benschülött közül az elmúlt évben

négyszáz haltak meg a sok nélkülözés és nyomor következtében. A kínai események a holland gyarmatokra nagy hatással vannak és a holland kormánynak komoly koncessziókat kell tennie, ha azt akarja, hogy a forradalom hullámai át ne csapjanak az ő területére is.

A kínai szabadságharcosok vezetője, Li-Hau ezekben foglalta össze követeléseit:

— A kantoni nemzeti kormány igényt tart arra, hogy szemben a külföldiek által megfizetett kormányokkal, mint egyetlen törvényes kormány ismertessék el. Követeljük, hogy a csapatszállításokat szüntessék be és e tekintetben az egész világ munkásszervezeteinek segítségével appellálunk. Követeljük továbbá a saing-haji brit megszállások megvizsgálását semleges és tárgyilagos európai bizottság által.

A kongresszus iránt az összes gyarmati hatalmak brüsszeli képviselői meleg érdeklődést tanúsítanak és minden tanácskozáson gyorsírók veszik fel a beszédeket, amelyeket még ugyanazon nap továbbítanak az illetékes kormányoknak.

Lemond Kellog amerikai külügyi államtitkár

Az amerikai szenátus levette napirendjéről a német háborustartozások tárgyalását

(Newyork, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Daily Mail” megbízható politikai körökből származó értesülése szerint Kellog külügyi államtitkár lemondása küszöbön van. A leköszönő államtitkár helyébe Coolidge elnök állítólag Boughton londoni amerikai nagykövetet szemelte ki.

Washington, február 24. Az amerikai szenátus kedden este kezdte meg új ülését, amely egyfolytában husz óráig tartott. Az ellenzéki pártok obstrukciója következtében felvetődött az a kérdés, hogy az új ülésre kitűzzék-e a német háborus tartozásokról szóló törvényjavaslat tárgyalását, vagy sem. Mikor az ellenzék látta, hogy a javaslatl kapcsolatokban többségben van, hirtelen abbahagyta a vitát s 29 szóval 24 ellenében kimondta, hogy ezt az ügyet ezen az ülészen nem fogják tárgyalni.

Az Uj Kelet olvasóihoz

Tíz esztendeje immár, hogy az Uj Kelet változatlan elvhűséggel áll az erdélyi zsidó közélet frontján. Tíz harcos esztendő van mögöttünk és ezalatt az évtized alatt jóban, rosszban osztozott az erdélyi zsidósággal az Uj Kelet, amely egyrésztől tükörképe, másrésztől előharcosa az itt élő zsidóságnak. Nap-nap után regisztrálja a lap az erdélyi zsidó életnek minden megnyilatkozását, felfigyel minden szenvedésre, sérelemre, jogfosztásra és megaláztatásra, amelyek az itt élő zsidóságot érik és soha meg nem alkuvó tollal küzd az erdélyi zsidóság jogaiért és jobb jövőjének megteremtéséért.

Ezalatt a tíz év alatt olyan szerves kapcsolat nőtt ki az Uj Kelet és az erdélyi zsidóság között, amely messze meghaladja a lapok és olvasótáboruk között fennálló szablonos kontaktust. Az Uj Kelet barátja, utmutatója, ügyvédje és legfőképpen fáradhatatlan harcosa a megújuló zsidó életnek, s emellett eleven, friss és megbízható napilapja az erdélyi zsidóságnak, amely állandó kontaktust tart fenn a belföld és külföld minden politikai, társadalmi, kulturális és riporteseményeivel.

Ma már közsüksége az erdélyi zsidóságnak az Uj Kelet és a lap a legnagyobb áldozatok árán igyekszik hivatásának és rendeltetésének egyre jobban megfelelni és úgy külső kiállításában, mint belső tartalmában tökéletes napilapot adni olvasótáborának kezébe.

Mától kezdve új köntösben jelenik meg az Uj Kelet, a technikai újítások egész sorát valószínűleg meg, hogy az Uj Kelet nemcsak belső tartalmában, de külső kiállításában is a legelső lapja legyen Erdélynek. Ugyanakkor nagy áldozatkészséggel indította meg az Uj Kelet a szerkesztési átszervezési munkáját. Már a legközelebbi időben nagyobb terjedelemben és változatosabb tartalommal fogja elhaladni a sajtót az erdélyi zsidóság napilapja. A megnövekedett Uj Kelet nagyobb figyelmet fog szentelni irodalmi, művészeti és tudományos közleményeknek is, amelyek a lap mai terjedelme mellett nem juthattak kellő mértékben szóhoz. Számos közérdekű rovattal fog még gazdagodni a megnövekedett lap, amely így az eddiginél még fokozottabb mértékben fog tudni eleget tenni annak a politikai és kulturális missziójának, ame-

lyet az erdélyi zsidóság életében magára vállalt.

Mi az erdélyi zsidóságtól cserébe csak egyetlenegyét kérünk, hogy még fokozottabb szeretettel álljanak mögénk és hogy ne legyen egyetlen erdélyi zsidó család sem, amely ne lenne tagja az Uj Kelet előfizetői táborának. Az Uj Keletnek előfizetői táborra az egyetlen anyagi erőforrása, és memmel hatalmasabb lesz ez a tábor, annál jobb, annál eredményesebb lesz az a munka, amelynek elvégzésére vállalkoztunk. Nemcsak a mi ügyünk, de az egész erdélyi zsidóság ügye, hogy az Uj Kelet fejlődésének semmi se állja útját. És mi bizakodó reménységgel indítjuk útjára új köntösében az Uj Keletet abban a pozitív hitben, hogy az erdélyi zsidóság felfigyel hívó szavunkra és az eddiginél is fokozottabb mértékben fog saját lapjának zászlaja alá felsorakozni.

Borah szenátor az amerikai zsidók kongresszusán

Newyorkból jelentik: Az amerikai zsidók kongresszusán Borah szenátor nagyszabású beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta: „Kínában, Szíriában, Nikaraguában és Mexikóban egyazon átkos politika terpeszkedik. Nem gyarmatok közötti háboruságról van szó, hanem a kishatalmak elleni spekulációról. De kérdem, szabad-e kis nemzeteket, tehetetlen népeket megfosztani természeti kincsektől, szabad-e megfosztani őket önrendelkezési joguktól a vagyon és élet biztonságának megvédése nevében? Azt hittük, elmúltak az idők, amikor a népek azért hadakoztak egymással, hogy megvédjék kizsákmányolókat.” Borah végül követelte, hogy az Egyesült-Államok politikájának alapja a jog és igazság legyen, ne pedig az olaj és mahagoni.

Róth

cipésznél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnek
a legújabb
divatu
cipő-
különleges-
ségek

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINK-nél, Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

A KKL purimakkciója

A cionista világszervezet utasítása szerint a purimakkció a KKL javára fordítandó, tehát a purim-rendezvények és gyűjtések kizárólag a Keren Kajemet Erec Jisráél földmegváltó alapját kell, hogy szolgálják. A Keren Kajemet Lőjiszráél Erdélyrészi Irodája fáradságot nem tekintő munkával előkészítette minden egyes helyi csoport és Keren Kajemet-biztos számára a purimakkciót. A mai napon minden Keren Kajemet-biztosnak megküldötte a purimakkció felhívásait és végrehajtási utasítását, valamint a szükséges nyomtatványokat. Teljes három hét áll tehát úgy a Keren Kajemet-biztosok, mint a helyi csoportok, valamint az ifjúság rendelkezésére, hogy a purimakkciót a lehető legalaposabban előkészíthessék. Különösen fontos, hogy a Keren Kajemet-biztosok a felhívás vétele után azonnal összeállítsák a purimakkció-bizottságot és kiösszák a munkát a helyi csoport egyesületei és munkacsoportjai között. Mindenkinek részt kell vállalni a purimakkció lebonyolításában, amely rendezvényekből és gyűjtésekből kell, hogy álljon. Különös jelentőséget nyer az akció ebben az évben, amikor a Keren Kajemet 25 éves jubileumát érte meg. Ennek a jubileumnak a jelentősége akkor fog kiemelkedni az eddigi munkánkból, ha az anyagi erők lehetővé teszik újabb nagymennyiségű területek megvásárlását Erec Jisráélben és ezzel enyhítik és megszüntetik a mai nehéz gazdasági helyzetet. Minden Keren Kajemet-biztos, minden helyi csoport és annak minden tagja felelős ezért a munkáért és ennek sikeréért és csak a cionistáktól függ a siker és annak nyomában a palesztinai gazdasági helyzet kedvező megváltozása. *Keren Kajemet Erdélyrészi Irodája, Cluj.*

Az uralkodó a gyógyulás útján. Bukarestből jelentik: A királyi ház minisztere a következő orvosi bulletint adta ki: A radiumkezelés első sorozatának befejezése után Ofelségének a királynak orvosi vizsgálata alkalmával megállapították, hogy a betegség állandóan visszafelé fejlődik és az uralkodó a kezelést kitűnően bírta. Általános állapot állandóan jó. Az orvosi jelentést február 23-i dátummal Dr. Sluys, Djuvara, Gerota, Severeanu és Mamulea professzorok írták alá.

A kolozsvári Akademiá-Barisszia Trumpeldor-ünnepélye. Vasárnap este fél 9 órakor a neológ elemi iskola nagytermében ünnepélyt rendez a kolozsvári Akademiá-Barisszia Joseph Trumpeldor, a mártírhaltalt zsidó légionárius emlékére. Az emlékünnepély összes műsor-számai — emlékbeszéd, szavalat, zeneszámok — az arab golyótól esett félkaru chaluc emlékének vannak szentelve, akiről tragikus halálának évfordulója alkalmából kegyelettel emlékezik meg az egész világ zsidósága.

Bukarestben letartóztatták egy árulást kivégzett ezredes sikkasztó feleségét. Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrség tegnap este letartóztatta Crainiceanu Anna asszonyt, a háború idején a fronton árulásért kivégzett Crainiceanu ezredes feleségét. Az asszonyt hamisításért és csalásért évekkel ezelőtt börtönrre ítélték, de külföldre szökött. A rossz utra tévedt uriaszony azért jött Bukarestbe, mert vasárnap meghalt apja. Georgescu mérnök, aki nagy vagyont hagyott hátra. Megállapították, hogy Crainiceanu Anna hamis francia utlevéllel jutott be az országba.

influenza náthaláz

ellen minden közegészségügyi hatóság a legnagyobb óvatosságot és tisztaságot ajánlja.

A járvány leküzdésére ma mindenkinek meg kell tennie a magáét. Tudja ma már mindenki, hogy a fertőtlenítés a legbiztosabb módja a járvány elleni harcnak. Ha kezeinket állandóan mossuk, szájunkat, torkunkat öblögetjük s erre a célra a megbízható

DIANA

sósorszesz-t,

hasznádjuk, elkerülhetjük a legnagyobb veszedelmeket. Diana sósorszesz az egész országban mindenütt kapható. Ügyeljünk a Diana névre, mert értéktelen utánzatok vannak forgalomban.

Vonatkisiklás Spanyolországban. Madridból jelentik: Malaga közelében az egyik vonat kisiklott. A kisiklás következtében hárman meghaltak és heten súlyosan megsebesültek.

Egyesültek a cseh és német szakszervezetek. Prágából jelentik: A szakszervezeti házból tegnap történt meg a cseh és német szakszervezetek egyesülése. A tárgyalások még 1920-ban kezdődtek és most zárultak le. A reichenbergi német központ 212.000 tagja belépett a cseh szakszervezetbe, amelyet most szakszervezeti egyesült szövetségnek fognak hívni és amely 568.000 tagot fog számlálni.

Egy 12 év előtti gyilkosság a kolozsvári törvénytörés előtt. A kolozsvári törvénytörés Petrován-tanácsa ma délelőtt kezdte meg egy gyilkossági bűnper tárgyalását, amelynek előzményei még 1915 évbe nyúlnak vissza. Ez évben, január 15-én este, a Magyar-utca végén Balázs István összetalálkozott régi haragosával, Kovács Ferencel. Kovács rátámadt Balázsra aki revolvért rántott és lelőtte haragosát. A mai tárgyaláson a tanúk alig tudtak visszaemlékezni, az ügy előzményeire. A vádlott kijelentette, hogy nem akarta Kovács Ferencet megölni, csupán védekezett. A tárgyalás folyik.

Amerikában felrobbant egy angol ciszterna-gőzös. Newyorkból jelentik: A Bayonne bároságban egy angol ciszterna-gőzös petróleumlerakodás közben kigyuladt. A hajón a tűz óriási robbanások közepette, pillanatok alatt elterjedt. A halottak száma eddig ismeretlen, de minden bizonyossal számos.

Nyugaton április 10-én áttérnek a nyári időszámításra. Párisból jelentik: A belga, angol, holland, francia kormányok között fennálló megegyezés értelmében 9-én, vagy 10-én a megegyezést aláíró államok közösen áttérnek a nyári időszámításra. A téli időszámításra október másodikán térnek vissza.

Pénzhamisító orosz hercegek. Párisból jelentik: A radikális „Soir” című újság azt a szenzációs hírt közli, hogy a párisi rendőrség legutóbb letartóztatott két orosz herceget, akik hamis rubel bankjegyet gyártottak. A rendőrség azonban teljes erővel elnyomta a botrányt, mert a cári család két előkelő tagjáról van szó. A rendőrség a hírt ezigdig nem cáfolta meg.

Concurrenta

Brassó és vidéke leg-
előkelőbb közönségének **uriszabósága**
első helyen vezet úgy kivitelben,
mint szabásban.
Tehénpiac 4. Brassó. A fürdővel szemben.
Szövetraktár

Saját készítményű kész férfi- és gyermekruhák

Befagyott a Duna. Bukarestből jelentik: A Duna Tulcea és Isacea között befagyott, ami nagy károkat okoz az exportöröknek és aggodalmat kelt a gabonatözsden, mivel nagymennyiségű szállítmányok voltak készen kivitelre. A személyforgalmat beszüntették. A Mihály herceg hajót, amely Ismail és Galac között közlekedik, a jég Galac előtt meglepte. A szorongatott hajót jégtörőkkel szabadították ki és bevontatták a kikötőbe.

Osvada polgármester beteg. Osvada Vasile polgármester, a comisia interimara elnöke ismét beteg. Alig néhány nap előtt kelt fel a spanyolnáthából, amely huzamosabb ideig ágyának szögezte. Ma újra nem jelenhetett meg hivatalában. Távollétében Enescu városi tanácsos helyettesíti.

Chilében letartóztatták a kommunista képviselőket. Sant-Jagóbol jelentik: Az Ibanes ezredes vezetésével megalakult új kormány a parlament mai ülésén bejelentette, hogy Chilében minden eszközzel el fogják nyomni a kommunizmust. A parlament elhatározta, hogy a parlament minden kommunista tagját letartóztatja, nehogy az országban propagandát üzhessenek.

Az argentinai kormány eltiltja az újabb fajta kábítószer forgalomba-hozatalát. Buenos Airesből jelentik: Argentínában egy újabb fajta kábítószer élvezete következtében az utóbbi három héten belül 600 öngyilkosság történt, amelyek közül 186 halálos volt. A kormány sürgős intézkedést tett az új kábítószer forgalombahozatalának eltiltása érdekében.

Montenegróban óriási hóvihár dühög. Belgrádból táviratozzák: Montenegróban két napja borzalmas hóvihár tombol. Tegnap két méternél magasabb hó esett. A forgalom mindenfelé megbénult, több község hetek óta el van vágva a külvilágtól. A helyzetet a hóvihár által elzárt községekben az élelmiszerhiány is súlyosítja.

Pozsonyban letartóztatták egy vörös hadseregbeli őrmestert. Pozsonyból jelentik: Tiltott határátlépés miatt a pozsonyi rendőrség letartóztatta Nikolajevics Konstantin orosz vörös-hadseregbeli őrmestert, aki az állítja, hogy a vörös hadseregből megszökött. Kiderült, hogy a prágai rendőrség csalás miatt kőrözi.

A szovjetválasztásokon teljes vereséget szenvedett a bolsevista balszárny. Odesszából jelentik: Az orosz szovjetek most lezajlott választásain a bolsevista balszárny katasztrofális vereséget szenvedett. A városokban nagynehezen sikerült a hatalmon levő Stalin-csoport hivatalos listáinak kicsikarni a győzelmet, de a falvak népe elfordult a bolsevistáktól és képviselőül csupa exponált antibolsevistát választott. A szovjethatóságok sok községben megsemmisítették a választást, de az eredményen így sem tudtak lényeges változást eszközölni. Nem kétséges, hogy az ugynevezett semleges parasztok, akiknek támogatására biztosan számított a hivatalos rezsim, eszerbenhagyták a bolsevistákat, akik most már minden talajukat elvesztették a parasztság körében. Magánhirdetések szerint a választási eredmény csak előjátéka a készülő, általános parasztlázadásnak.

Uj repülőexpedíció az északi sarkra. Detroitból jelentik: Georg Hubert Wilkins kapitány legközelebb Alaskából repülőgépen indul el egy expedícióval az északi sark ama vidékeire, amely Északamerika és az északi sark között húzódik végig. Wilkins kapitány már február közepén tavalyi elindulási helyére, Fair Banks-Alaskára utazik. Az expedíció költségeit a „Detroit News” című újság viseli. Wilkins a tavalyi Focker egyfedelű géppel fog elindulni útjára, de emellett még két Stinson-rendszerű gépet is visz magával. Ez utóbbi repülőgépek egészen könnyűkaliberűek, amelyek különösen arra teszik alkalmassá, hogy a jégen esetleg motoros szánkának használhatják. Az amerikai Földrajzi Intézet vállalata az expedíció tudományos felszerelését. Az expedícióban részt fog venni Wilkins tavalyi pilótája is, Ben Elison, aki már többször körülpülte Alaskát és Howard Mason rádiotelegrafista, aki egyike Amerika legjobb szakembereinek. Az expedíció március 15-én fog Fairbanksról elindulni és az Endicott-hegyeken át fog repülni Point Barrov irányába, ahol már várja őket az a hajó amely benzinnel fogja ellátni az expedíciót.

Interpe

Pop Valér cuzista

(Bucuresti-Bukarest tudósítójától.) A Ilescu elnököt, a kormány Trancu-Jasi. Petrovi vettek részt az ülése Negulescu elnök a napirend előtti fel-tosabb kérdésekre ké-tiz képviselő iratkoz- csak két perc jut.

Bratianu Vintila szövalók számát redt időtartamát, mert k-jelentéshez.

Pohcata kéri a f-közölje, milyen mód-sági kamarai törvény-helyzet zavaros és b-

Nedelcu kormány-vári román-jugoszlá-képviselők is részt-rik legjobban a ha-nemzeti parasztpárti-felemelése ellen. Lep-külön hitelt kér a tel-támogatás nélkül ne-deltetésüknek. Gerot-kér a krajovai szinh-

Voicu Nitescu tö-szüntetését és a gyo-vény hatályon kívül-Cudaba igazságig-ezen törvény módosi-lat készen van és a l-előtt fekszik.

Jacobescu kérdezi-tert, milyen törvén-beterjeszteni. Szüksé-földosztásának rendez-a regátból a csatolt-kulturmissziót teljes-nitőknak lakásépítés-

Joanitescu interp-ügyi miniszterhez a-sított bánásmód ügy-

Ezután Negulescu-cuzapárti képviselő-manizálása ügyében-mert a belügyminisz-Ugyancsak elha-Hanes interpellációi-az ülésen.

Joanitescu kifog-interpellációját nem-sokat elhalasztják.

Elnök technikai-majd javasolja, hogy-a munka ellenőrzés-tárgyalására.

Bratianu Vintila-ma tárgyalják.

Trancu-Jasi mur-az elhalasztáshoz. m-berkeszti.

A ko-a sz-

A szenátus ülése-vasuti államtitkár v-a CFR személyzetét-ven való érintkez-ügyében elhangzott

Az államtitkár-jömenete érdekében-nek tudnia kell r-szerződés nem kötel-megtanuljunk az ösz-jelenti, hogy a CFI-után sem tudják mé-lesznek áthelyezve,nyelvét, azután vi-lati helyükre. Erre-egyes tisztviselőkne-fogva, nincs is alka-

Gyárfás Elemér-ter válaszával.

Tatarescu kérde-

Interpellációk napja a kamarában

Pop Valér cuzista képviselő elhalasztotta a városok romanizálásáról szóló interpellációját, mert Goga külföldre utazott

(Bucuresti-Bukarest, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Negulescu elnök, a kormány tagjai közül Mitilincu, Trancu-Jasi, Petrovici, Cudalbu és Busuiocescuettek részt az ülésen.

Negulescu elnök kéri a képviselőket, hogy a napirend előtti felszólalásait csak a legfontosabb kérdésekre korlátozzák, mert ma is pl. tíz képviselő iratkozott fel és így mindenkinek csak két perc jut.

Kilenc kérdés

Bratianu Vintila kéri, hogy inkább a felszólalók számát redukálják, mint a felszólalás időtartamát, mert két perc nem elég egy bejelentéshez.

Pobocata kéri a földmivelésügyi minisztert, közölje, milyen módosítást kíván a mezőgazdasági kamarai törvényen eszközölni, mert a mai helyzet zavaros és bizonytalan.

Nedeleu kormánypárti kéri, hogy a temesvári román-jugoszláv konferencián a bánáti képviselők is részt vehessenek, mert ők ismerik legjobban a helyi problémákat. Gaspar nemzeti parasztpárti tiltakozik a táncilletékek felémelése ellen. Lepadatu nemzeti parasztpárti külön hitelt kér a telepítvényesek részére, mert támogatás nélkül nem tudnak megfelelni rendelkezésüknek. Gerota kormánypárti szubvenციót kér a krajovai színház részére.

Voicu Nitescu több igazságügyi illeték megszüntetését és a gyorsított eljárásról szóló törvény hatályon kívül helyezését kéri.

Cudalbu igazságügyminiszter kijelenti, hogy ezen törvény módosításáról szóló törvényjavaslat készen van és a legfőbb törvényhozó tanács előtt fekszik.

Jacobescu kérdezi a közoktatásügyi minisztert, milyen törvényjavaslatokat szándékozik beterjeszteni. Szükségesnek találja a tanítók földosztásának rendezését, különösen azokat, akik a regátból a csatolt területre mentek, hogy ott kulturmissziót teljesítsenek. Kölesönt kér a tanítóknak lakásépítés céljaira is.

Joanitescu interpellációt jelent be a munkaügyi miniszterhez a lónyai bányászokkal tanúsított bánásmód ügyében.

Goga külföldre utazik

Ezután Negulescu közölte, hogy Pop Valér cuzapárti képviselő elhalasztotta a városok romanizálása ügyében bejelentett interpellációját, mert a belügyminiszter ma külföldre utazik.

Ugyancsak elhalasztották Otetelesanu és Hanes interpellációit is, mert nincsenek jelen az ülésen.

Joanitescu kifogásolja, hogy az ő tizenkét interpellációját nem tűzik napirendre, míg másokat elhalasztják.

Elnök technikai okokkal magyarázza ezt, majd javasolja, hogy térjenek át a napirendre, a munka ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Bratianu Vintila ellenzi, hogy e javaslatot ma tárgyalják.

Trancu-Jasi munkaügyi miniszter hozzájárul az elhalasztáshoz, mire Negulescu elnök az ülést berekeszti.

A kormány kisebbségi politikája a szenátusban

A szenátus ülésén Jonescu Mihail tábornok vasuti államtitkár válaszol Gyárfás Elemérnek a CFR személyzetének kizárólag román nyelven való érintkezésére vonatkozó rendeletre ügyében elhangzott felszólalására.

Az államtitkár kijelenti, hogy a szolgálat jömenete érdekében a CFR egész személyzetének tudnia kell románul. A trianoni békeszerződés nem kötelezhet bennünket arra, hogy megtanuljunk az összes kisebbségek nyelvét. Kijelenti, hogy a CFR tisztviselők, akik nyolc év után sem tudják még a román nyelvet, a regátból lesznek áthelyezve, míg elsajátítják az állam nyelvét, azután visszaküldik őket régi szolgálati helyükre. Erre azért is szükség van, mert egyes tisztviselőknek szolgálatuk természeténél fogva, nincs is alkalmuk románul tanulni.

Gyárfás Elemér meg van elégedve a miniszter válaszával.

Tatarescu kérdezi, mik a kormány kisebbségi politikájának általános direktívái. Kéri ennek pontos kifejtését, hogy állást lehessen foglalni.

Deleanu mérnök közli, hogy német ügynökök összevásárolták a háborúelőtti román járadékcsimleket, amelyek aranyban való fizetés-

A Népszövetség előtt a Galac és Braila közötti Duna-szakasz ügye

(Genf, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az európai Duna-bizottság hatáskörét tanulmányozó albizottság tegnap a Duna-bizottság tagjaival tárgyalásra ült össze. A vita arról folyt, hogy a Duna-bizottságnak milyen hatásköre van a Galac és Braila közötti folyam szakasz ügyeit illetően. A bizottság döntése szerint a kérdés véleményezése végett a hágai nemzetközi bírósághoz fordulnak, míg a békéltető szerepét játszó közlekedésügyi bizottság külön albizottságot küldött ki a helyszíni szemle megejtésére és az érdekeltek meghallgatására. Az albizottság most elkészítette jelentését, mely abból indult ki, hogy a Duna-bizottság hatásköre illetékességének a román fenhatóságoktól való megkülönböztetését nem a geográfiai határok szerint kell megszabni, hanem a hajózási és kikötői kérdések megkülönböztetésének alapulvételével. Az érdekeltek kormányok most ezen albizottsági jelentéseket fogják megvitatni, amelyen részt vesznek Nagybritánia, Franciaország, Olaszország és Románia képviselői.

A Ferdinand király kulturintézmény alapszabályait öfelsége jóváhagyta

Öfelsége levele a „Monitorul Oficial“-ban. Jasiban létesül az új kulturintézmény

(Bucuresti-Bukarest, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Monitorul Oficial“ mai száma közli a királynak a miniszterelnökhöz intézett levelét. Az uralkodó ebben a levelében rámutat arra, hogy az előző parlament által egy Ferdinand király kulturintézmény létesítéséről megszavazott törvény megvalósítása végett a király az intézmény alapszabályait jóváhagyja és azokat a „Monitorul Oficial“-ban való közlés végett a miniszterelnöknek megküldeni.

— Boldog vagyok, — mondja a király — hogy miként a régi vajdák megörökítették emléküket nemes alapítványokkal; úgy én is teljesíthetem egyik legfőbb vágyamat ilyen intézmény létesítésével, amely a Fundatia Carol intézményhez hasonló és ezzel is szeretett nagybátyám példáján haladok.

— Elhatároztam, hogy ez az új egyetemi ala-

sel járnak és a jelenlegi árfolyam 4-5-szörös értékét ajánlják fel. Véleménye szerint a németeknek ez a manővere arra szolgál, hogy ezzel fizessék majd adósságukat, amikor meg fogják állapítani a Németország által Romániának fizetendő kártérítést. Kéri a kormányt, foglalkozzék ezzel a kérdéssel és akadályozza meg ezt az államra nézve káros manővert.

A szenátus ezután megszavazta az agrár-reform egyik szakaszának módosításáról vonatkozó törvényjavaslatot.

pítvány Moldova régi városában, Jasiban létesüljön, mert a fejedelemségek első egyesülése után itt kovácsolták nagy áldozatokkal az összes idegen uralom alatt élő testvérországok egyesülését és ugyancsak Jasiban találtunk menedéket a királynéval együtt a nemzeti egység háborujának nehéz idejében. A súlyos és nagy emlékeztetőre, amikor drága nőm társam volt a szenvedésekben és leghűbb és legállandóbb támogatóm mindenben, kívánom, hogy ezen intézmény megvalósításánál is társam legyen.

A király levelét azzal fejezi be, meg van győződve, hogy számos kulturális alapítvány fogja a tanulni vágyó ifjúságot segíteni, ami elősegíti egész Romániában a lelki testvérisülést és új szakot nyit a kulturális fejlődésnek. A levél február 22-ről van keltezőve.

Tárgyalások folynak Peking és Kanton között is a megegyezésre

Sanghajban beszüntették a nyilvános hívégzéseket

London, február 24. A Sung-Fuang-Csang kegyetlenkedései a Sanghajban levő kínai kereskedelmi kamara és bankárok egyesülete részéről is nagy averziót keltettek. A fenti egyesületekkel együtt több kínai egyesület tiltakozott a parancsnok kegyetlenkedései ellen, aki eddig hatvannál több sztrájkolót kivégeztetett. A kivégezettek közszemlére kitett fejét a nép nagy felháborodása miatt eltávolították s a nyilvános hívégzéseket beszüntették. Beszélik azonban, hogy a főhadiszállás falai mögött tovább folynak a hívégzések.

London, február 24. Ideérkező jelentések szerint a pekingi és kantoni csapatok között komoly tárgyalások indultak meg a megegyezésre. A megegyezésnek ezidőszere csak egy akadálya van, az, hogy a pekingiek követelik a kantoni kormánytól, hogy szorítsa háttérbe a szovjet exponenseit, amire a kantoni kormány semmiesetre sem vállalkozik.

Sanghaj, február 23. A sanghaji vizeken horgonyzó amerikai hadihajók számát négy torpedórombolóval megszorították. Hogy ennek az intézkedésnek mi van a háttérében, egyelőre kétséges.

Az angol konzervatív párt erélytelennek deklarálta Anglia Szovjetországhoz intézett jegyzékét

London, február 23. Az angol kormány jegyzékét intézett Moszkvához, amelyben kijelenti, hogy a két ország közötti viszonyban semmiféle javulás nem lehetséges mindaddig, míg a szovjet-kormány folytatja Anglia rágalmazását és világhorradalmat akar szítani. Anglia nem avatkozott be sem Oroszország belügyeibe, sem a szovjet-kormány megalakításába és kéri Oroszországot, ne avatkozzék be tisztán angol ügyekbe. Az angol kormány energikusan figyelmezteti a szovjeteket, hogy ilyen ellenséges propaganda előbb, vagy utóbb elkerülhetlenül a két ország kereskedelmi egyezményének felmondására, sőt a diplomáciai kapcsolatok megszakítására kell, hogy vezessen.

A szovjetekhez intézett angol jegyzékkel kapcsolatban több konzervatív képviselő elégtelennek mondja az angol kormány megnyilvánulását. A „Daily Telegraph“ szerint a tegnapi minisztertanács

változtat a szovjetekhez intézett jegyzék hangján, amely állítólag erélyesebb hangon van megszövegeve.

London, február 24. A szovjet kormányhoz intézett tiltakozó jegyzéket tegnap expedáltak azzal, hogy ez az utolsó figyelmeztetés és ha a szovjet-kormány nem áll megelégedve a szovjet-kormány Nagybritániával szembeni ellenséges magatartásával megmarad, úgy a diplomáciai viszonyt megszakítják. Az angol kormány ma délelőtti minisztertanácsot tartott ebben a kérdésben.

STANIOLT

Nagyban is szállít Révész Béla papírkereskedése Marosvásárhely Kérjen ajánlatot

Kfar Gideon, az erdélyi falu

Irta Jerucham Levin (Palesztina)

A zsidó földmivestelepek centrumában Balburia és Tel-Adas között a Zerifim-kvucsa szomszéd-ságában a affule-nazaréti országot mindkét oldalán barakkok állnak. Ezek a barakkok az erdélyi falu névszerint Kfar-Gideon barakkjai. A Kfar-Gideon név egyelőre még nem nyert teljes polgárjogot Palesztina zsidó lakosságában. A zsidó nép és bizonyos intézmények még mindig az „erdélyi falu” néven ismerik ezt az új telepét. De a telep lakosainak ma már szent és sérthetetlen a Kfar Gideon név. Ennek a névnek köszönheti a telep, hogy immár polgárjogot nyert a zsidó történelemben. (A telepét a jeruzsálemi egyetem tanára, dr. Klein javaslatára nevezték el Kfar Gideonnak, de ez a név csakhamar annyira népszerű lett, hogy ma már szinte senki sem ismeri az iniciatorát.)

Az erdélyi cionista szervezet kezdeményezésére az áttelepülésre többnyire olyan emberek jelentkeztek és szervezkedtek, akiket mint falusi embereket, gyermekkoruk óta áthatott a föld illata. Bizonyos azonban az, hogy még ezek között is csak kevesen voltak palesztinai értelemben vett földmunkások, olyan munkások t. i., akik a maguk kezével dolgozzák meg a földet. De még így is és még azok is, akik eredetileg falusi kiskereskedők és más hasonló foglalkozásúak voltak, szívük mélyén ösztön-szerű vágyódást tudtak megőrizni a föld iránt és ennek a vágyódásnak kifejezést tudtak adni abban a törekvésükben, hogy Erec Jisráél rögein a föld megmunkálásához jussanak. Az elsőnek, akik Erdélyből az elpusztult palesztinai talajra jöttek, sokat kellett szenvedniük. Igaz ugyan, hogy tudatlanságuk miatt szenvedtek, mert hiszen nem jártak még végig a palesztinai életiskolát, nem ismerték a föld sajátosságait és mindazt, amit a palesztinai föld megművelése az embertől megkövetel. Ugy hitték, hogy az erdélyi földmivelési rendszert ebben az új országban is minden változtatás nélkül alkalmazhatják. Ez a helytelen elgondolás már az első lépéseik alkalmával nagy károkat okozott nekik.

Az erdélyi települők szomszédi érintkezése a közelfekvő más telepekkel nagy nehézségekbe ütközött a nyelvi különbözőség miatt is. Az erdélyi családok az első időkben egymás között természetesen csak a magyar nyelvet használták, viszont ez a nyelv minden más települő részére teljesen idegen volt. Az utóbbi idők folyamán gyűlések és egyéb hivatalos megbeszélések alkalmával a magyar nyelvet már a jiddis nyelvvél helyettesítették, főleg azért, mert a telep titkára, aki száfdéi származású ember, nem ért magyarul.

Az erdélyi telepek egyik jellegzetes tulajdonsága mindjárt a telep megalapításának első napjaiban tisztán kiviláglott: a szorgalom és a munká-akarás. Az erdélyi telepes türelemmel és szívós kitarással vállalja a munka minden nehézségeit. A napfelkelte már a munkánál találja és napszálltával még mindig nem tér pihenőre. Abban az időben, amikor Affulét építették és az ottani vízvezeték-munkálatoknál munkaalkalmak kínálkoztak, az erdélyi zsidók az ott vállalt éjjeli és nappali munkákkal mellékeresetet teremtettek a maguk számára. A gyermekek is már a legifjabb koruktól kezdve ott segítkeznek a szülőknek a ház körül és a szántókon. Annyira megy ez, hogy sokan már azt is hangoztatják, hogy ebben a tekintetben szinte kissé túloznak, de mindenki, aki Kfar Gideont látta, azzal a meggyőződéssel hagyja el ezt a falut, hogy valami csudálatos dolog tárul itt a szemé elé: egyszerű zsidók, családapák annyira hozzá tudtak alkalmazkodni a munkához, mintha gyermekkoruk óta ilyen munkában nőttek volna fel.

Az erdélyi telepesek hivatalosan semmiféle párt-árnyalathoz nem csatlakoztak. Nem tartoznak sem az általános munkásszervezetbe (Hisztadrut), sem a Mizrahi munkásszervezetbe (Poale Mizrahi). Lé-pésről-lépésre azonban mindinkább szervesen bekapcsolódnak az Émek munkásszervezeteibe. Így például beléptek a Hisztadrut munkásbetegség-élyző intézményeibe (Kupat Cholin) és a szabályos kötelezettségek teljesítése révén orvosi segítségben részesülnek. Az szomszédos telepek mintájára a tejjgazdasá-gukat is kooperatív alapon rendezték be és az el-adásra termelt tej mennyiségét a Hamasbir munkás-kooperatív központjának útján értékesítik.

A gyermekek ma már héber iskolában nevelőd-nek, amely iskola a cionista Vaad Hachinuch alá van rendelve. A tanítók a felnőttek számára is kurzusokat rendeztek be, ezeknek a kurzusoknak azonban egyelőre csak nagyon kevés eredménye van. Az óvodahiány, amelynek a normális funk-cióján kívül még az a speciális feladata is meg-

van, hogy a gyermekeket az elemi szokásokba be-vezesse, a szülőknek ezidőszert még nagy gon-dot okoz.

A telep egyik lakosához meérkezett az or-szágba az édesapja, aki egyébként rabbi. Az első időben hivatalos megbízatás nélkül működött, de később hivatalosan is alkalmazták rabbinusi minő-ségben. A telep a közölcökat szolgáló földekből két és fél dunamot adott át neki megművelésre és emellett a rendes fizetését azoknak az intézmények-nek költségvetésére terhére fedezi, amelyek a leg-utóbbi világkongresszus határozata alapján a val-lásos berendezkedések istápolására szolgálják. Ez a rabbi, ugyanugy él, mintahogyan azt a chaszid rabbinál tapasztalhatjuk és olyan tekintélynek örvend, hogy nemcsak vallásos ügyekben, hanem a privát élet súlyosabb eseteiben is kikérlik a ta-nácsát és a döntését.

Az erdélyi falu vallásos érzelmű telepeseinek nagyon rosszul esik, hogy az országot éppen a

középén szeli keresztül a falujukat, mert ennek következtében a nagyon élénk turista és autóforga-lom szombat napján is a szemük előtt bonyolódik le. Végül is lehetetlen, hogy a turista autók elöl, amelyek napról-napra számuldanak Názáretből Jeruzsálembé és Jeruzsálemből Názáret felé, elzárják az utat. Mindenesetre, ha az erdélyi zsidóknak megengednék, akkor szigoruan elzárják a falujukat, úgy, hogy szombat napján még a gyalogjárók hosz-szabb sétáit is megakadályoznák. De a félünnepe-ken a falun végigvonuló fasorokban és a környé-ken mindenütt ott lehet látni a magukkal hozott karakterisztikus erdélyi szekereket jökedvü ünneplő utasokkal telve. A telepesek ilyenkor sétautra men-nek, meglátogatják ismerőseiket és barátait, mint-hogy mezei munkát a félünnepeken nem végeznek. Más időben nincs érkezésük, hogy kicsiny falujukat elhagyják. Új ünnepnapokat nem kell keresniök, mert az ősi zsidó ünnepek tökéletesen benne élnek a lelkükben.

Teljes autonómiát követel Ruzsinszkó népe

Prága, február 24. A ruthén nemzeti tanács ma valamennyi ruthén községben plakátokat ragasztatott ki, amelyekben a készülő új csehszlovák közigazgatási reformmal szemben Ruzsinszkó teljes autonómiáját követeli. A plakát a lakosságot nagy nemzeti tiltakozó gyűlésre szólítja fel az egységesítő tendenciájú új reformjavaslattal szemben.

A magyar ellenforradalom két vérbírájáról megállapították, hogy az egyik idült alkoholista, a másik paralitikus

Surgoth és Fayl Ivor valódi poriréja

(Budapest, febr. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Még emlékeztetés, hogy 12 évvel ezelőtt a hírhedt Surgoth-tanácsnak, amely nem keve-sebb, mint 12 halálos ítéletet hozott, tagja volt Fayl Ivor táblabíró is. Már annak idején több lap megírta, hogy ennek a tanácsnak előke, Surgoth táblabíró idült alkoholista, Fayl Ivor pedig paralitikus.

A külföldi sajtó is kikelt az ellen, hogy jogállamban ilyen emberekre bízzák az élet-halál fölötti döntést. A lapoknak ez az állítása egész sereg sajtópert vont maga után, amelyek-nél óriási büntetésekkel sújtották az újságírókat. Később azután Surgothról maga az igaz-ságügyminisztérium állapította meg, hogy idült alkoholista és fegyelmi uton nyugdíjazta.

Surgoth most Budapesten ügyvédi praxist folytat. Fayl Ivor tanácselnök lett a budapesti büntetőtörvényszéken és a leghetetlenebb ter-

ort fejtette ki. Néhány hónapelőtt egy neves budapesti ügyvéd fegyelmi feljelentést tett Fayl ellen azon a címen, hogy Fayl terrorisztikusan meggátolta védői köteletségében.

De ezenkívül is egész sereg olyan feljelentés érkezett Fayl felsőbbbőséghez, amely a bírói méltósággal ellenkezett. Az ügyvéd feljelentése folytán ma kellett volna lefolynia a budapesti tábla előtt a fegyelmi főtárgyalásnak. A tárgya-lás előtt azonban érdekes fordulat történt. Fayl jogi képviselője ugyanis ügyfele nevében elő-terjesztést tett, hogy vizsgálják meg Fayl elme-állapotát annak saját kérelmére. A fegyelmi tanács az előterjesztésnek helyt adott és elren-delte az egykori ellenforradalmi vérbíró elme-állapotának megvizsgálását. Az ügynek folyta-tása lesz, mert midazok az újságírók és lapvál-latok, amelyeket annak idején rágalmozás bün-tetést elítéltek, most perújítással fognak élni.

A kiskalotai zsidó fuvaros gyilkosainak nyomában

Három paraszt gyilkosa meg Goldstein Mihály? Eredménnyel járt a nyomozás

(Cluj-Kolozsvár, február 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámoltunk annak idején arról, hogy az elmúlt év decemberében egy ködös vasárnap délután a kiskalotai erdő határában meggyilkolták Goldstein Mihály zsidó fuvarost. Az uton levő fuvaros szekere üresen érkezett haza: Goldstein Mihályt vérbefagyva találták meg az országuton. A kiskalotai esendőrök által bevezetett nyomozás úgy találta, hogy Goldstein Mihály szerencsétlenségnek esett áldozatul s hogy a fuvaros lovai elragadták és maguk alá temették. A nyomozás alapján kérték a kolozsvári ügyészség-től a temetési engedély megadását.

A halott özvegye azonban nem nyugodott bele a esendőri nyomozás eredményébe és a kolozsvári ügyészségen dr. Kohn Hillel ügyvéd útján a nyomozás folytatását, illetőleg kiegészítését kérte azzal az indoklással, hogy alapos gyanuokai vannak arra nézve, hogy férje gyilkosság áldozatán esett. Az özvegy feljelen-tése alapján dr. Berlescu Nicolae királyi ügyész és dr. Hosszu törvényszéki orvos szálltak ki a helyszínre, akik a megejtett boncolás alapján minden kétséget kizáróan megállapították, hogy Goldstein Mihályt meggyilkolták.

A vizsgálat eredménye alapján az ügyészség a sziguranca egyik legtalentumosabb tisztjét, Iconar komiszárt delegálta a vizsgálat folyta-tására, aki kétszer is kiszállt a helyszínre s megállapította, hogy Goldstein Mihályt három, az országutat övező erdőben átvágó paraszt gyilkolta meg, akik éppen hazatérőben voltak a Goldsteinnal történt találkozáskor. Megállapítást nyert, hogy a három paraszt egy Vaşcan nevű erdőbérlo szolgálatában állott, aki néhány

héttel azelőtt pert vesztett Goldstein Mihállyal szemben és aki emiatt bosszút esküdött a zsidó fuvarosnak.

Iconar komiszárt vizsgálatának meglepő eredményeiről jelentést tett a kolozsvári ügyész-ségen, amely minden bizonynal elrendeli a sikerrel kecségető nyomozás befejezését.

Letartóztattak egy sikkasztó agromot. A kolozsvári rendőrség letartóztatta Calotescu kolozsmegyei agronomot, aki Sármás községben működött. Calotescu több község ki-sajátított földjeit adminisztrálta, bérbeadva őket. A befolyt összegekből három év leforgása alatt több mint 600.000 lejt költött el, bárókban és különböző mulatóhelyeken. Az agronom pazarló életmódja végül is feltűnővé vált és felhívták rá felettes hatóságai figyelmét. Az agrárfelügye-lőség Petre Popescu inspektort delegálta, a sár-mási agronom viselt dolgainak felülvizsgálására, aki a megejtett rovincsolás alkalmával rájött a sikkasztásokra. Calotescut ma átkísérték az ügyészség fogházába.

Perfect

Vésnöki müntézet

Ruggyantabélyegzőgyár, domborműnyomda.

Gyár: Arad Postafiók 97. Fiók Timi-soara, Str. Mercy No. 3.

SE
Kis

Pierre Decours
szerepekben G
For
Ma I. rész, 10
utolsó rész. Ez
érvényesek. A
gett számozott
11 órától

Előadások k

UR

Ha
a va

Szenzációs 10

AP

Asszo
Nagyszerű kal
Ellen Richt

Zong
győződjön m
berger, Hoff
senso

Kedvez
Stern
Buiv. Begele

Haolo
akarja gyermek

Kar
gyerme
(vezetője Glaz

**PHILIPS
RADIO**

SELECT-MOZGÓ

Kis rongyosok

Pierre Decourcelles híres regénye után. Főszerepekben Gabriel Signoret, valamint Jean Forest és Leslie Shaw.

Ma I. rész, 10 felvonás. Hétfőn, 28-án II. és utolsó rész. Ezen filmnél tiszteletjegyek nem érvényesek. A nagy tolongás elkerülése végett számított jegyek előre megvehetők d. e. 11 órától a Select-mozgó pénztáránál.

Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

URANIA-MOZGÓ

Harry Piel

a vadállatok között

Szenzációs 10 felvonású kalandfilm. Izgalmas jelenetek.

APOLLO-MOZGÓ

Asszony a milliókkal

Nagyszerű kalandfilm I. része. Főszerepekben Ellen Richter, Huszár Károly (Pufi) és Bob Doddy.

Monopol Concordia

Zongoravétel előtt

győződjön meg olcsó ársímról. Wirth, Leubinger, Hoffmann Lyra Production Genossenschaft gyárak képviselése.

Kedvezményes részletre is.

Sternberg, Oradea

Buly, Regele Ferdinand 14. — Telefon 4 84

Ha olcsón és szépen

akarja gyermekeit öltöztetni, keresse fel sürgősen

KATZ és FIA

gyermekdivat szalonját

(vezetője Glancz Szidi) Cluj, Főter 10. szám

Közzgazdaság

200 millió lej értékű beruházásokat tervez a CFR ebben az esztendőben

Rendbehozzák a hafármenti állomásokat. Kolozsvárra közel 10 millió jut az invesztiálásokból. Nyilvános árverésen adják ki az összes munkálatokat

(București-Bukarest, február 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) A németországi megrendelésektől eltekintve, az államvasutak vezérigazgatósága tekintélyes invesztiációs program megvalósítását határozta el ebben az évben. A különböző beruházások céljaira mintegy 200 millió lejt irányzott elő a CFR. Ebben az összegben szerepel a főváros Cotroceni nevű részében tervezett új palota építési költsége is, amely egymagában 35 millió lejt tesz ki.

Az előirányzott 200 millióból körülbelül 15 millió jut Erdélyre. Kolozsváron például 4 és félmillió lejért lokomotivremist építenek, 5 millió lej költséggel pedig kibővítik a vasuti műhelyeket. Mádéfalva állomás is kap remist a mozdonyok részére, amire 5 millió 400 ezer lejt szánt a vasut. Az invesztiációs tervben szerepel egy 11 millió 700 ezer lejes tétel, amelyből centralizációs kabinokat akarnak építeni különböző állomásokon és valószínű, hogy ebből az összegből Erdélyre jutni fog valami. Akárcsak abból a 2 millió 400 ezer lejből, amelyet repülőhidak építésére szántak.

A fennmaradó összegből 8 millió lej költség-

gel Chitila állomáson alimentációs vezetékkeket akarnak építeni, 7 millió lejjel forgókorongokat különböző állomásokon. Pétestiben 4 és félmillióért mozdonyosztályt építenek, ugyanezt Jasiban 9 millió lejjel, Pascaniban pedig 4 és félmillió lej költséggel. A hafármenti állomások rendbehozatalára 10 milliót szán a CFR, amely a leégett bukaresti Gara de Nord épületének befejezésére 6 és félmilliót irányoz elő, azonkívül 4 és félmilliót a pályaudvar kibővítésére. Brates állomás vízvezetékét kap, amely 2 millióba kerül, azonkívül új állomásepületet 3 millió lejjel. A bukaresti vasuti műhelyek rendbehozására 10 milliót fordítanak, a Zorleni és Basarabasca közötti vonalon létesítendő épületekre 15 millió lejt, a Román és Buhaiesti vonalon létesítendő épületekre 10 milliót, a jasi pályaudvar átalakítására 12 milliót, a Vasile-Lupu és Balti vonalon szükséges építkezésekre 10 millió lejt, a galaci pályaudvar kibővítésére 8 milliót, a Vulcanesti állomás épületének felépítésére pedig 1 millió lejt. Az összes építkezési munkálatokat nyilvános árverésen fogják a vállalkozóknak kiadni.

Németország megfizeti a Generala-bankjegyekért követelt kétmilliárdot. Bécsből jelentik: Jólinformált pénzügyi körökben úgy tudják, hogy a német kormány hajlandó megfizetni Romániának azt a kétmilliárd arany-márkát, amely összeg erejéig a megszállás alatt a német hadvezetőség Generala-bankjegyeket bocsátott ki fedezet nélkül. Rekompenciációképpen a román kormány fontos gazdasági concessiókat tesz majd a németeknek. Ebben a kérdésben egyébként tudvalevőleg március elején Svájcban tárgyalások indulnak meg az érdekeltek kormányok között. Ezekkel a tárgyalásokkal párhuzamosan rövidesen sor kerül a bukaresti és bresztlitovszki békekötés likvidálására is. Mint ismeretes, a versaillesi békeszerződés egyik pontja arra kötelezi Németországot, hogy az 1918 november 11-én kötött fegyverszüneti szerződés értelmében le kell mondania a bukaresti és bresztlitovszki békekötésben foglalt követelésekről, illetve vissza kell fizetni Romániának és az egykori antant-hatalmoknak azokat az összegeket és szállítások értékét, amelyeket ennek a két békeszerződésnek alapján kapott. A román kormány kérésére Németország ebben az ügyben február 28-ra konferenciát hívott össze a dél-bajorországi Kitzbuhl városkába, amely az osztrák-határ mellett fekszik. Tekintettel arra, hogy Németország fizetési kötelezettségeit a Dawes-tervezet összpontosította, Németországot ez a konferencia csak annyiban érinti, hogy az elő fogja segíteni bizonyos tartozások rendezését, amelyek Ausztria és Magyarország részéről járnak Romániának.

Junius elejére várható a kolozsvári órasok és ékszerészek ékszergyárának alapítása. Jelentette annak idején az Uj Kelet, hogy Kolozsvár legelőkelőbb ékszerész modern ékszergyár létesítésének tervével foglalkoznak. A terv most a megvalósulás stádiumába lépett, amennyiben a Henry S. Braunfeld királyi udvari szállító elnöklelte alatt megalakult előkészítő-bizottság kibocsátott a arszvényaláírási felhívást. A felhívás szerint 5 millió lej alaptőkével, amely ezer darab ötezerlejes részvényre oszlik, „Aurul“ céggel részvénytársaság alakul és ez fogja azután az ékszergyárt felépíteni. Tekintettel arra, hogy a részvényjegyzés határideje április 15-én jár le, az alakulógyűlés májusra várható, úgy, hogy az ékszergyár építési munkálatai legkésőbb június elején kezdetüket vehetik.

A vasuti üzletvezetőségek új területi beosztása. A parlament által elfogadott reorganizációs javaslat értelmében, mint ismeretes, a CFR-nek Bukarestben, Galacban, Jasiban, Kolozsváron és Temesváron lesz üzemigazgatósága. Az egyes igazgatóságok hatáskörét a törvény a következőképpen osztja be: A bukaresti I. számú üzemigazgatóság, amely Aurelian Gheorghescu vezetése alatt áll, a Fetesti, Brancoveni, Teleajen, Csikszereda, Balázsfalva, Nagyszeben és Filiasi állomások által határolt területen működik. A galaci II. számú igazgatóság Joan I. Macovei vezetése alatt a Hagieni, Basarabasca, Banca, Suleti, Muncel, Mádéfalva, Valca Calugareasca, Corlatesti és Slobozia állomások által határolt területen működik. A jasi

Tőzsde

A lej zürichi árfolyamlanysulása idegesen hatott a piacra, amely délután erősen megszilárdult. Az üzleti forgalom azonban lanya volt. További szilárdulást várnak.

Egyesült Közzgazdasági és Jelzálogbank ri. jelentése		Valutapiac 1927 február 24 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3340—3350	—	—	492 ¹ / ₂	3225	11009	13630	649 ³ / ₄	1923 ¹ / ₂
Newyork	173—174	520	520	2555	179	57230	710	3376 ¹ / ₂	—
London	844—846	252262	2522 ¹ / ₂	12397	834	2776 ¹ / ₄	3444	16382	485093
Páris	690—700	2035	2034 ¹ / ₂	—	676	2240	2778	13230	391 ¹ / ₂
Milano	770—787	2265	2262 ¹ / ₂	111	752	2485	3089	147	435
Prága	516—518	1540	1540	—	515	1695	210280	—	296 ¹ / ₄
Budapest	3050—3060	9090	9090	—	3010	—	12409	59155	—
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	310	1005	1246 ¹ / ₂	5943	176
Bukarest	—	320	317 ¹ / ₂	1570	—	333 ¹ / ₂	424 ¹ / ₄	2067 ¹ / ₂	61 ³ / ₄
Varsó	—	5795	5805	—	1930	6385	—	37787	—
Bécs	2450—2450	7322 ¹ / ₂	7322 ¹ / ₂	—	2425	8057 ¹ / ₂	—	476 ¹ / ₂	—
Berlin	4130—4140	12325	12325	—	4075	13567	16829	80010	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 314, Páris 1570, Budapest 33350, Bécs 42425, Prága 20675 0.

III. számú igazgatóság Emil Nitescu vezetése alatt a Schinoasa, Borgóprund, Pascani, Bacesti és Rosesti állomások által határolt területen működik. A kolozsvári IV. számú igazgatóság, amely Hosszu János vezetése alatt áll, a Borgóbeszterce, Nagyvárad, Hadad, Coslariu, Balázsfalva és Alsórákos állomások által határolt területen működik. A temesvári V. számú igazgatóság Octavian S. Cristea vezetése alatt a Butoesti, Turnisor, Gyulafehérvár, Tenke és Josia állomások által határolt területeken működik. Az új üzemi igazgatóságok március 1-én kezdik meg működésüket.

A pénzügyminiszter cáfolja, hogy pénzhányban szenved az államkassza. Bukarestből jelentik: Az utóbbi napokban egyes lapok különböző híreket közöltek a pénzügyminiszterium központi pénztárának állítólagos fizetési nehézségeiről. A pénzügyminiszter ma kommunikátívát ad ki, amelyben megcáfolja ezeket a híreket. Kijelenti, hogy a kincstár összes kötelezettségeinek megfelel és sohasem volt pénzhányban. Alapítalan az a hír is, hogy a pénzügyminiszter a letépténytől akar kölcsönt felvenni.

Megegyezéssel végződtek a Skoda és Ringhoffer-cég bukaresti tárgyalásai. Bukarestből jelentik: A csehszlovákiai Skoda és Ringhoffer művek követeléseinek konvertálására folytatott tárgyalásai, amelyeket Ringhoffer báró folytatott a román kormánnyal, megegyezésre vezettek. A két koncern követeléseinek összege 300 millió cseh koronát tesz ki, amelyből 70 százalék esik a Skoda-cégre, 30 százalék a Ringhoffer-művekre. Az eddigi részletfizetési rendszer helyett most az a megállapodás jött létre, hogy a két cseh hitelező angol fontra szóló 1922 évi 4 százalékos konszolidált járadékkötvényt kap a teljes összeg erejéig, amely kötvények kibocsátási árfolyama 46 százalék. A megállapodás a közeli napokban kerül a parlament elé ratifikálásra.

A kolozsvári UGIR választmányi ülése. Mérsékelt érdeklődés mellett tartotta meg esütörtökön délután az UGIR kolozsvári fiókjának rendes választmányi ülését. A programszerűen lefolyt ülés keretében Diamant László, az aranyosgyéresi Sodronyipar Rt. vezérigazgatója ismertette a földgázkérdés mai állását és a földgázárak emelése ellen tett lépések eredményét.

Közgyűlési naptár. Március 9. Első Temesvári Szeszégető és Finomító Rt., délelőtt 11 órakor a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. helyiségében LVII. évi rendes közgyűlés.

Március 10. Közgazdasági Bank Rt. Temesvár, déli 12 órakor, az intézet helyiségében XXI. évi rendes közgyűlés. Az intézet 9 és ténmillió saját tőke mellett 2 millió 726 lej 50 bani tiszta nyereséget mutat ki.

Sváb Központi Bank Rt. Temesvár most tartotta meg mérlegmegállapító ülését. Huszmillió alaptőke és 17,5 millió tartaléktőke mellett az intézet 7 millió 787.647 lej és 25 bani tiszta hasznót ért el az elmúlt üzleti évben, amelynek osztalékát erre az évre öt lejjel felemelik.

Teljes vámvédelmet kap a belföldi vasipar az új tarifában. A lengyel és csehszlovák vasipar harca a román piacért természetesen védelmi akcióra késztette a belföldi vasgyárakat, amelyek legelementárisabb érdekeik veszélyeztetését látták a két konkurens külföldi ipar dumpinghadjárataiban. Ennek a védelmi akciónak eredményeként Lotru pénzügyi vezérigazgató közölte a belföldi vasgyárak Bukarestben tartózkodó képviselőivel, hogy az új behozatali vámtarifát határozott védelmet nyújt azon vasipari cikkekre, amelyben az ország termelése fedezi a szükségletet és ezt a vámvédelmet a kereskedelmi szerződések megkötésénél is megadják. Külön törvény védi meg majd a belföldi vasipart a külföldi dumping ellen.

Hirdessen az Új Keletben

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. Saját tőkéi 77 millió lej. — Affiliált intézetei: Torda-aranyos-Vámegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagynyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Aruaktáriai a vasút mellett.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Restaurant Baumzweig megnyitott Besztercén, Kis Kör 27 sz. alatt elegáns, tiszta és olcsó étterem. Utazóknak 10% engedmény. 2403

Detail deszkarakatárba önálló szakember alkalmazást nyelhet azonnali belépésre. Szombaton zárva. Cim: Schwartz Márton, Gherla. 2402

Barzel fierarie vasüzlet

Cluj-Kolozsvár P. M. Viteaz 13.

Telefon 10-43

Utazók figyelmébe! Érttesitem a t. utazóközönseget, hogy **ישר** étkezdém Besztercén a Hoffmann-szállodába helyeztem át. Özv. Schwartzbergemé. 2386

Jobbrendű zsidó háziasszonyt keresünk, ki főzni, sütni tud — a háziasszony támaszául. Cseléd van. Elek tejüzeme, Viz-u. 8.

Eladó Hoffer-Schranz gyártmányú esőplőgép, 720-as dobbal, hátul folyós, három zsákos, 4 éve használatban, új Astra motorral 14 lóerős, összes felszereléssel együtt, hordók, mázsa stb. Cim: Jepure Vasile kántor, Curila jud. Cluj, p. u. Savadsla.

Két kintő Balogh-hegedű ólason eladó. Cim a kiadóban.

Szülőoltványok

amerikai sima és gyökerez vasszók legjobban kaphatók **Gaspari Fr.-nél, Medgyesen** Nagyküküllőmegye. Arjegyzék kívánatra.

Antiquaire

Holtscher

Cluj

Strada N. Iorga (Jókai-u.) 2.

Vis-à-vis „Hotel New-York“

A **KADIMA** nyomda készíti a **legszebb** nyomtatványt

Cluj Str. Baron Pop (Brassai u.) 10

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A Román Opera műsora

Péntek: Grozavescu-émlékünnepély

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Fehér egér. A legkivételeg színházi szenzáció iránt szokott csak olyan lázas kíváncsiság megnyilvánulni, aminő most a Fehér egér szombat esti bemutató előadását megelőzi. Bizonyos, hogy 8 órától 11 óráig harsogni fog a színház nézőtere, a jóízű kacagástól, mert egyhangú megállapítás szerint a Fehér egér hosszú évek óta a legmullatásosabb párisi bohózat. A kolozsvári előadás érdekességét fokozza, hogy a címszerepet Neményi Lili fogja játszani. Hétfőn este lesz a Fehér egér második s kedpen este a harmadik előadása.

Párisi kirakat és ismeretlen katona. Vasárnap félnyolc órakor mérsékelt helyárrakkal a Párisi kirakat című francia operett-újdoncság kerül színre a főszerepekben Neményi Lilivel, Marsi Gizivel, Ihász Aladárral, Kemény Lászlóval Mihályfyval. Este 7 órakor az ismeretlen katona című drámai éjdonságnak lesz a harmadik előadása Peór Lilivel, Táray Ferenczel és Mihályffy Lászlóval.

Albertini Ferrari hangversenye. Zsufolt. nézőtér fogja vasárnap délelben köszönteni a világ egyik legünnepeltebb hegedű-virtuozát, a fiatal tüneményes szépségű Albertina Ferrari-t. A nagy érdeklődésre való tekintettel a vasárnap déli hangversenyre jegyről tanácsos előre gondoskodni.

Heti műsor

Péntek: Bizánc (Napibérlet 51 szám A. Sorozatszám 249.)

Szombat 3-kor: Nagyapó (12-ik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Szentgyörgyi István születésének 86-ik évfordulója alkalmából. Bevezető előadást tart: Márton István. Sorozatszám 295.)

Szombaton 8-kor: Fehér egér. (Újdoncság először. Neményi Lilivel. Premiérbérlet 51. szám. Sorozat 296.)

Vasárnap fél 12-kor: Albertina Ferrari, a világszerte ünnepeelt hegedűművészno egyetlen hangversenye. (Mérsékelt emelt helyárrakkal. Napibérlet 51 szám B. Sorozat 297. A bérlek jegyeit kívánatra készségesen becsereéli a titkári iroda.)

Vasárnap fél 5-kor: Párisi kirakat. (Operett-újdoncság, 7-edszer. Neményi, Ihászsal. Leszállított helyárrak. Sorozat 298.)

„His Master's Voice“, „Columbia“ stb. **művész-táncclemezben és beszélő-gépjében óriási választék**

Dávid

hangszerkészítőnél, Cluj, volt Unió-utca 12 sz.

Heberlemezek!

Alapítva 1886.

Mégis csak legjobb a késnélküli

„IDEAL“

borotváló por mely az ország területén **higienia**

szemponthól a legjobban elismert borotváló szer az arcot nem marta

kellemes hatáshagy utána. — Ovakodjunk az **Mindenütt kapható.** [ártalmas utánzatoktól. Csak az „IDEAL“ Egyedüli készítője. felírásu a valódi.]

Reszling József fodrasza Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sighetul-Marmatiei egyedüri itój. **Glanzmann Adolf** illatszertár Str. Bogdan Voda 30

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. B. L. Pop (Brassai-utca)

Telefon:

Szerk. és kiadóhiv. 9-77

Zs. N. Sz. — — —

Egyes szám ára pldvaron és vidéken Bukarestben is

1927 február 26

A jugoszláv

Az ember, akit különböző rendőrszolgálatok szimbóluma, mentben és közszereplés testét. A véres emmán állott azok embertársai számistenadta nép a népi jóvótárolt gonnyal a törvényhozással vannak parlamentárizmus éket kortesbeszédet. A demokrácia azonban fikció, a valóság. Azaz pardon: egy kell éppen a Balkán kormányzati rendszerül a művelt nyug

A modern állam primár elvet kodifikáció véleménynyilvánítás gyakorlatban ennek nem semmivel egyetleg: nincs még valtorlársra számítható nyilvánítás. A jog a kancsuka, olmosközei abszorbeálják papiros és betűhalkai fogás.

A sebek, amely frontján a jugoszláv egy kicsit az egész lummá növekedett Nézői előtt viaskodnak porában.

Ez a kor, mely a közteherviselés korának nevezi minden koroknál inkább erőszak már nem szén nyílt sisakjáv szaka, mely sadist mindenbe, ami em háboru véres tunu

A jugoszláv szke valóság élő kísértetvete, melynek tüze dünk egy kicsit. Egodtan állíthatjuk, ma két táborra o megkapták a sebeilekapták meg. Az önjár s a megtorlás kerülhetnek a kín lábjai e kamarákna kellene, hogy készkusokat és enged megmondolásnak lé akadályai vannak. való hajlam, mely déka, ezenfelül a mazásából származólyek szintén ideges epidémikus elégedet

A jugoszláv elstratív értékű, nem hanem drámai jelez a szemlélet közvetőntudatra döbentő letnél, minden filipzanítására, vagy lel len eszköz alkalmas